

Дәрес темасы: Кыш билгеләре

Максат: 1. “Кыш” темасына караган лексиканы үзләштерү

2. Укучыларның тыңлап аңлау, диалогик һәм монологик сөйләм, бәйләнешле сөйләм күнекмәләрен үстерү.

3. Сәламәт яшәү рәвеше, дуслык хисе тәрбияләү.

Көтелгән нәтижеләр.

Предметара: сөйләм телен, фикерләү сәләтен үстерү; бер-береңә игътибарлылык, дуслык хисләре тәрбияләү шартлары тудыру.

Шәхескә кагылышлы: укучыларның үз эшләнлеген оештыра белүе.

Универсаль уку гамәлләре формалаштыру.

Регулятив: эшчәнлекне планлаштыра, үз алдыңа максат куя белү, нәтижә ясау.

Танып-белү: дәрестә ориентлаша белү, төрле биремнәр үтәү, проблема кую һәм аны чишү.

Шәхси: кыенлыктардан чыгу юлларын эзләү; үз мөмкинлекләреңне бәяләү.

Коммуникатив: үз фикереңне житкерә, башкаларны тыңлый белү; диалогта, әңгәмәдә катнашу осталыгын үстерү.

Дәрес тибы: белем һәм күнекмәләргә ныгыту.

Эш формалары: фронталь, индивидуаль, парлап эшләү, группалап эшләү.

Җаһазлау: Р.З.Хәйдәрова. “Татар теле һәм уку китабы”: рус телендә белем бирүче дүртъеллык башлангыч мәктәпнең 4нче сыйныфы өчен дәрәслек, компьютер, кышкы билгеләр турында рәсемнәр, карточкалар.

Дәрес барышы:

I. Мотивлаштыру-ориентлаштыру

1. Дәрәсгә оештыру.

Исәнләшү. Уңай психологик халәт тудыру.

Хәерле иртә, укучылар!

Хәерле иртә күзләремә!

Хәерле иртә кулларыма!

Хәерле иртә үземә!

Хәерле иртә дусларыма!

– Сыйныфта кем дежур? (Сыйныфта мин Новикова Элина дежур, бүген сыйныфта барсыда бар.Бүген егерме алтынчы ноябрь, атнаның 5 көне, жомга.

– (*Һава торышы музыкасы яңгырый*)

- Ә хәзер һава торышын тыңлап үтегез. Урамда салкын, температура минус 8 , минус 10 градус .Кар ява,төнъяктан салкын җил исә. Юлларда бозлавык,сак булыгыз.Игътибарыгыз өчен рәхмәт!

-Гэдэгтэгчэ дэресөбөз "репортёр булырга" телим уеыннан башлайбыз

-Бүгөн кем репортёр булырга тели?

(Укучы чыга)

-Рэхим ит

(Репортёр сораулар бирэ)

-Маргарита сиңа нинди ел фасылы ошый? Ни өчөн?

-(Миңа яз ел фасылы ошый, чөнки жсылы яктан кошлар кайта)

-Артём сиңа нинди ел фасылы ошый? Ни өчөн?

-(Миңа ждэй ел фасылы ошый, чөнки ждэйге каникуллар була)

Эвелина сиңа нинди ел фасылы ошый? Ни өчөн?

-(Миңа көз ел фасылы ошый, чөнки яфраклар коела)

Әнисә сиңа нинди ел фасылы ошый? Ни өчөн?

-(Миңа кыш ел фасылы ошый, чөнки яңа ел бдйрәме була)

II. Актуальлештерү

Фонетик зарядка

1. (Буран тавышы ишетелә)

-Укучылар, нинди авазлар ишетәбез? (-БУ)

-Бу нәрсә? (Буран)

-Буран нинди? (Буран көчле)

-Көчле буран нишли? (Көчле буран улый). Укытучы тактадагы буран рәсемен борып куя

2. (Кар шыгырды)

-Нинди авазлар ишетәбез? (-шыгыр, шыгыр)

Бу нәрсә? (Кар)

-Кар нишли? (Ява)

-Нинди кар ява? (Ак кар ява) Укытучы тактадагы кар ява рәсемен борып куя

3 (Жил исә тавышы)

-Укучылар, нинди авазлар ишетәбез? (-Ж)

-Бу нәрсә? (Жил)

Жил нишли? (Жил исә)

-Нинди жил исә? (Салкын жыл исә). Укытучы тактадагы жыл исә рәсемен борып куя

III. Уку мәсьәләсен кую

Ишекне шакыйлар, укытучы барып посылка ала

-Укучылар дәрес башланды,барабызда монда,кемнер ишек шакый,барып карый әле.

-Укучылар, карагыз әле, безгә хат ташучы посылка алып килде, әйдәгез аны ачып карыйк әле. Артем, миңа булыш әле? (*бергә ачабыз*) (**тылсымлы музыка уйный**)

-Укучылар, монда хат бар, әйдәгез башта хатны ачып укыйк (*тылсымлы музыка уйный*)

(*Язу укыла:* “ Исәнмесез, кадерле дусларым! Сезгә Кыш Бабагыз хат яза. Минем табышмакларга дәрес итеп җавап бирегез. Һәрбер дәрес җавапка үземнең кар бөртекләремне бирәм. Уңышлар сезгә!”)

- Мин сезгә бу кар бөртекләрен бүген һәр дәрес җавап өчен биреп барырмын. Шуңа күрә актив эшләвегезне сорыйм.Игътибар белән тыңлагыз :

Табышмакларларга җавап бирү

1.Тәңгә карлар сибелгән

Жир ап-акка күмелгән.

Чыршы,каен,имән, нарат

Кардан чикмән кигән.

Бу кайчак ?(Кыш)

2.Оча- юк канатлары,

Чаба- юк аяклары,

Тышта булса өелә,

Өйгә керсә,жәелә (Кар)

4.Утта янмый, суда батмый. (Боз)

5. Үкерә дә,котыра,

Бөтен жирне тутыра (Буран)

- Табышмаклар нәрсә турында ?

Укучылар җавабы:

- Табышмаклар кыш, кыш билгеләре турында

• •Димәк, бүгенге дәресбезнең темасы нинди булыр?

Укучылар җавабы(Кыш,кыш билгеләре)

• Әйе, без дәрестә кыш билгеләре турында сөйләшербез.

- Дәрескә без бүген нинди максат куябыз? (Максат билгеләү)

Кыш билгеләре турында сөйлибез ,сүзләр өйрәнәбез,укыйбыз

IV. Уку мәсьәләсен өлөшлөп чишү

1.Дәрескә кирәкле лексика белән танышу. (СҮЗЛЕК ЭШЕ)

-Укучылар, тактага игътибар итегез, бу сүзләрне укып карыйк әле Дәрескә кирәкле сүзләрне кабатлап алыыйк әле.

Тунды (*Мин бик туңдым, укытучы туңганын күрсәтә*)

-Нәрсә туңа?(Су туңа)

Каплады

- Нәрсәне каплады(*Жирне каплады*)

- Нәрсә каплады (*Боз каплады*)

-Сүзлек дөфтәрләрен ачып, бү сүзләрне язып куябыз

2. -Кыш билгеләрен рәсемнәр белән тоташтырыгыз (*интерактив бирем*)

Сайтка керү леонингас

- Бик яхшы, укучылар. Барыгыз да кыш билгеләрен дөрес итеп рәсемнәр белән тоташтырдыгыз

3.- Парларда эшлөп алабыз. Сөзгө өстәлләрегездә биремнәр бар. Беренче бирем, сүзлөргә төшөп калган хәрәфләрне куярга. Икенче бирем, тестан дөрес вариантны табарга. Өченче бирем, жөмлөлөргә төшөп калган сүзләрне куярга

Ял минуты

7.-Укучылар, әйдәгез әле рәсемнөргә карап бер-беребезгә сораулар бирек (*Укучылар кышкы билгеләр рәсеме буенча диалог төзиләр.*)

- Ситуатив күнегүләр аша алган белемнәрне тикшерү.

- Спроси у друга, на улице сегодня какая погода?

-Бүген урамда нинди һава торышы?(Бүген урамда салкын,кар ява)

-Спроси у друга, какие признаки зимы он знает?

- Син нинди кыш билгеләрен беләсен?(Кар ява , салкын, салкын жил исә,көчле бураннар була, елгада боз ката,жир ап- ак була.)

- Спроси у друга, нравится ли ей зима?

-Сиңа кыш ошыймы?(Әйе, миңа кыш ошый)

- Узнай у друга,снег идет ли?

- Кар явамы?(Әйе,кар ява)

V Рефлексия

Төркемлөрдә эш

-Төркемнәрдә ижади эш эшләп алыгк .Ак кәгазь битләренә конверттагы кыш билгеләренә караган рәсемнәрне сайлап алып ябыштырасыз һәм рәсем астына жөмләләр язып куябыз.(*Ясап бетергәч, такта янына чыгыз үзләре эшләгән эшне яклайлар*)

2. Үзбәя бирү.

-